

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/30/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113237225
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8113237225.6

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: N. Š., A.. X.X.XXXX, W. Š., F.Ř. XX, E. Š., Č. H., zastúpený: JUDr. Pavel Novák, usedený euroadvokát, so sídlom Senec, Námestie 1. mája č. 15 p r o t i žalovanej: Q. F., A.. XX.X.XXXX, W. O. XXX, X. H., S..Č.. Š., B. XX, XXXX X. Y. H., o zaplatenie 288.000 CZK a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 288.000Kč s úrokmi vo výške 30.1% ročne od 17.1.2013 do 15.5.2013 a úrokmi z omeškania vo výške 7,05% ročne od 16.5.2013 do zaplatenia a trovy konania vo výške 3.200,97Eur na účet jeho právneho zástupcu, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 2.573,47 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti ohľadom príslušenstva pohľadávky z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 20.12.2013 sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 288.000Kč s úrokom vo výške 30,1% p.a. od 17.1.2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 8,75% p.a. od 16.5.2013 do zaplatenia a zmluvnou pokutou vo výške 0,2% denne od 16.5.2013 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o pôžičke uzavretej písomnou formou dňa 17.1.2013.

Konanie o zaplatenie zmluvnej pokuty v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku bolo zastavené právoplatným uznesením č.k. 11C/30/2014-20 zo dňa 27.3.2014.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila popierajúc uzavretie zmluvy o pôžičke. Priznala však, že žalobcu pozná, ale uviedla, že v Čechách od januára 2013 nebola a žalobcovi žiadne peniaze nedlhovala a nedlhuje. Na pojednávanie sa však žalovaná ani raz nedostavila. V súčasnosti sa zdržiava vo Švajčiarsku a svoju neúčasť na pojednávaní, ktoré sa konalo 29.4.2015 ospravedlnila účasťou na nemeckom kurze od 9.3. do 30.4.2015. Súd pritom už pri predvolaní na toto prvé pojednávanie vyzval žalovanú, vzhľadom na jej námietky, na nutnosť predloženia porovnávacieho materiálu pre prípadné znalecké dokazovanie ohľadom pravosti jej podpisu na zmluve o pôžičke. Žalovaná však doposiaľ žiadne takéto dôkazy nepredložila a to napriek tomu, že ďalším prípisom súdu zo dňa 6.5.2015 (č.l. 48) bola upozornená na nutnosť jej osobnej účasti na pojednávaní a predloženie listín s jej podpisom, v opačnom prípade jej nečinnosť bude súdom vyhodnotená v jej neprospech pre neunesenie dôkazného bremena ohľadom jej tvrdenia. Túto výzvu spolu s predvolaním na ďalšie pojednávanie, ktoré sa konalo 19.6.2015 žalovaná prevzala ešte 12.5.2015, opäť sa ospravedlnila a opäť z dôvodu účasti na ďalšom kurze nemeckého jazyka v čase od 11.5.2015 do 3.7.2015, o čom doložila tak, ako aj predtým potvrdenie. Požadované listiny so svojim podpisom však súdu nepredložila. Keďže v ospravedlnení uviedla, že na Slovensku bude od 21.8. do 28.8.2015, súd stanovil ďalšie pojednávanie na 26.8.2015 a hoci žalovaná prevzala predvolanie dňa 24.6.2015, na toto pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavila. Súd preto s použitím § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, zmluvou o pôžičke zo dňa 17.1.2013, zmluvami o úvere zo dňa 17.1.2013 uzavretými so spoločnosťou GE Money bank a.s. ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Žalobca je štátnym občanom Českej republiky a žalovaná štátnou občiankou Slovenskej republiky, kde má aj bydlisko, avšak v súčasnosti sa zdržiava vo Švajčiarsku.

Účastníci dňa 17.1.2013 uzavreli písomnú zmluvu o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pričom k uzavretiu zmluvy došlo v Českej republike a v zmluve žalobca vystupuje ako veriteľ, žalovaná ako dlžníčka. Podľa zmluvy žalobca požičal žalovanej sumu 288.000 Kč do 15.5.2013. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť aj úroky 30,1% z dlžnej sumy ročne (bod 1.4 zmluvy). V bode 1.5 sa uvádza, že dlžník podpisom zmluvy potvrdzuje, že vyššie uvedenú sumu (teda 288.000 Kč) od veriteľa preberá.

Zmluva je podpísaná oboma účastníkmi a obsahuje aj overovaciu doložku oboch podpisov Českou poštou s.p. v Brandyse nad Labem dňa 17.1.2013.

Podľa vyjadrenia žalobcu žalovaná potrebovala finančné prostriedky na odkúpenie obchodného podielu v spoločnosti a v dôsledku realizovanej kúpy za požičané financie sa stala aj výlučnou spoločníčkou a žalobca konateľom príslušnej obchodnej spoločnosti. Žalobca si pre účely predmetnej pôžičky sám požičal finančné prostriedky, čo zdôvodnil tým, že žalovaná mala viaceré dlhy a boli voči nej vedené exekúcie a preto by mala ťažkosti s poskytnutím úveru priamo jej. Žalobca poukázal aj na to, že žalovaná v tom čase bývala v Brandyse nad Labem a preto k overeniu podpisov došlo tam.

Žalobca predložil dve úverové zmluvy, ktoré uzavrel ako dlžník so spoločnosťou GE Money Bank, a.s. v ten istý deň, t.j. 17.1.2013. Jednou zmluvou mu bol poskytnutý úver vo výške 220.000 CZK s čerpaním 17.1.2013 na jeho bežný účet (okrem sumy 36.383 Kč, ktorá bola poskytnutá na úhradu jeho dlhu voči Českej sporiteľni). Druhá zmluva sa týkala revolvingového úveru s úverovým rámcom 68.000 CZK s denným limitom pre hotovostné čerpanie 20.000 CZK.

Podľa prehľadu priemerných úrokových sadzieb pre poskytovanie úverov pre domácnosti vypracovanom NBS v januári 2013 pri úvere so splatnosťou do 1 roka banky poskytovali úvery s priemernou úrokovou sadzbou 11,32% p.a.

Vzhľadom na charakter zmluvy a rozdielne štátne občianstvo účastníkov súd sa zaoberal predovšetkým ozrejmnením právomoci a rozhodného práva pre posúdenie uplatneného nároku, vzhľadom na to, že zmluva o pôžičke v týchto oblastiach neobsahuje žiadnu dohodu.

Podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia rady (ES) č. 44/2001 z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

Žalovaná má stále bydlisko na území SR a aj keď v súčasnosti sa zdržiava vo Švajčiarsku s poukazom na citované ustanovenie bola daná právomoc slovenského súdu na konanie o uplatnenom nároku.

Podľa čl. 4 ods. 2 nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 596/2008 zo 17.6.2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I.) ak sa na zmluvu nevzťahuje ods. 1 alebo ak sú prvky zmluvy pokryté viac ako jedným z písmen a/ až h/ ods. 1 zmluva sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu zmluvnej strany, ktorá má uskutočniť plnenie charakteristické pre zmluvu.

Predmetná zmluva o pôžičke uzavretá medzi účastníkmi nespadá ani pod jeden z prípadov vymenovaných v čl. 4 ods. 1 a preto pre posúdenie rozhodného práva je rozhodujúca krajina obvyklého pobytu zmluvnej strany, ktorá má uskutočniť plnenie charakteristické pre zmluvu t.j. v danom prípade krajina obvyklého pobytu žalobcu, teda potrebné je použiť českú právnu úpravu.

Podľa § 657 OZ zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 OZ pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Dôkazné bremeno na preukázanie dohody o pôžičke je na žalobcovi, ktorý si svoju dôkaznú povinnosť splnil. Predložil písomnú zmluvu o pôžičke podpísanú aj žalovanou, v ktorej žalovaná potvrdila prevzatie požičaných peňazí od žalobcu vo výške 288.000 CZK. Zo zmluvy vyplýva aj lehota splatnosti - do 15.5.2013 a dohodnuté zmluvné úroky 30,1% p.a. Žalovaná síce tvrdila, že zmluvu nepodpísala a popierala dlh voči žalobcovi, avšak žiadne dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia a teda vyvrátenia tvrdenia žalobcu nepredložila a ani neoznačila. Súd nemal dôvod spochybniť platnosť písomnej zmluvy o pôžičke predloženej žalobcom, zvlášť ak podpisy oboch účastníkov boli úradne overené a napokon aj laickým posúdením podpisu žalovanej na spornej zmluve s jej nesporne pravými podpismi, ktoré sa nachádzajú v spise na doručenkách, možno dospieť k záveru o nepravdivej obrane žalovanej. Súd tvrdenie žalovanej vyhodnotil ako účelové, čo napokon je podporené aj jej zjavným vyhýbaním sa účasti na pojednávaní. Napriek tomu, že posledný termín pojednávania súd prispôbil dobe jej pobytu na Slovensku, žalovaná sa opäť na pojednávaní nedostavila a dokonca svoju neúčast' ani neospravedlnila. Súd preto považoval za dôvodné žalobe o zaplatenie istiny vyhovieť, keďže žalovaná požičanú sumu v stanovenej lehote nevrátila a vyhovené bolo aj zmluvným úrokom vo výške 30,1% ročne, ktoré si účastníci dohodli, keďže súd dohodu v tejto časti považoval za platnú a súladnú aj so zásadou dobrých mravov. Aj keď priemerná úroková sadzba bánk činila v čase uzavretia zmluvy 11,32% p.a. nepochybne je možné tolerovať medzi fyzickými osobami pri pôžičkách aj vyššiu úrokovú sadzbu, keďže takýto spôsob zabezpečenia finančných prostriedkov si osoby zvolia práve z dôvodu, že banky pri zisťovaní insolventnosti klienta by takémuto zákazníkovi úver neposkytli. V danom prípade navyše bol zohľadnený aj fakt, že sám žalobca si finančné prostriedky zadovážil formou úveru od nebankovej spoločnosti s úrokovou sadzbou 19,9% p.a., ktorý však má splácať osem rokov čo znamená, že úver podstatne preplatí.

Na druhej strane súd je toho názoru, že dlžník z pôžičky má zmluvné úroky platiť len do doby dohodnutej splatnosti pôžičky, po jej splatnosti totiž nastupuje už povinnosť platenia úrokov z omeškania. Zo spornej zmluvy o pôžičke nevyplýva, že by zmluvné úroky mala žalovaná platiť až do vrátenia pôžičky a nevyplýva to ani zo zákona. Podľa súdu je doba platenia zmluvných úrokov limitovaná časovým trvaním dohodnutej doby trvania úveru. Keďže v zmluve o pôžičke je uvedená konečná splatnosť pôžičky 15.5.2013, žalobca má nárok na zmluvné úroky len do uvedeného dátumu. Obdobný právny názor vyplýva napr. aj z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR R59/1998, ale aj rozsudkov Krajského súdu v Prešove 1Co 30/2012-145 zo dňa 30.5.2012 alebo 6Co 182/2011 zo dňa 18.9.2012, prípadne uznesenia Ústavného súdu SR IV. US 476/2012 zo dňa 18.9.2012.

Keďže žalobca žiadal priznať zmluvné úroky až do zaplatenia istiny, súd považoval tento nárok za dôvodný len do 15.5.2013 a preto žalobu v prevyšujúcej časti z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

Žalovaná sa dostala do omeškania so splnením dlhu 16.5.2013. Preto od uvedeného dňa súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania. Pri ich výške však opäť musel vychádzať z českej právnej úpravy konkrétne nariadenia vlády č. 142/1994 Sb. v znení účinnom od 18.1.2010. Podľa § 1 citovaného nariadenia výška úrokov z omeškania zodpovedá ročne výške reposadzby stanovenej českou národnou bankou pre posledný deň kalendárneho polroku, ktorý predchádza kalendárnemu polroku, v ktorom došlo k omeškaniu zvýšenej o sedem percentuálnych bodov.

K 31.12.2012 výška úrokov z omeškania predstavovala 7,05% p.a., preto súd žalobe ohľadom úrokov z omeškania vyhovel len v uvedenom rozsahu a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Žalobca bol plne úspešný o zaplatenie istiny a čiastočne neúspešný ohľadom príslušenstva pohľadávky aj to len v nepatrnej časti a preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania s poukazom na § 142 ods. 3 O.s.p. Tieto predstavujú zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 627,50 Eur a trovy právneho

zastúpenia vo výške 2573,47 Eur. Vykonané boli 4 úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby a účasť na pojednávaniach dňa 29.4.2015 a 29.4.2015. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 270,54 eur. Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a to 2 x 7,81 eur a 2 x 8,39 eur. V súvislosti s účasťou právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní bola priznaná aj náhrada cestovného s poukazom na § 15 písm. a/ citovanej vyhlášky, pričom jeho výška vyplýva zo zákona č. 283/2002 Z.z. Za použitie osobného motorového vozidla právneho zástupcu žalobcu z Bratislavy do Prešova a späť čo je 2 x 407 km = 814 km prislúcha pri priemernej spotrebe 8,7 litra/100km a cene pohonných hmôt 1,418 Eur náhrada za jednu cestu vo výške 249,38 Eur. Tá predstavuje súčet nákladov za použité pohonné hmoty a amortizáciu vypočítanú nasledovne: 814 km/100x8,7x1,418 Eur/l + amortizácia: 814x0,183. Priznaná bola aj náhrada za stratu času v súvislosti s cestou na pojednávanie s poukazom na § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky za každú aj začatú polhodinu vo výške 13,98 Eur, pričom za 19 polhodín v súvislosti s cestou na jedno pojednávanie táto náhrada predstavuje 265,62 Eur. Úhrne tak priznaná odmena za právne zastupovanie predstavuje 1.114,56 Eur (4x 270,54 +režijný paušál 32,4), cestovné výdavky 498,76 Eur (2 x 249,38 Eur) a náhradu za stratu času 531,24 Eur (2 x 265,62 Eur). Žalobcovi napokon bolo priznané aj 20% DPH s poukazom na § 18 ods. 3 vyhlášky zo sumy 2.144,56 Eur vo výške 428,81 Eur. Priznaná náhrada trov právneho zastúpenia tak predstavuje sumu 2.573,47 Eur. Súd tieto uplatnené trovy považoval za účelne vynaložené a nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu výnimočného ustanovenia § 150 ods. 1, 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.